פארן ושות', משרד עורכי דין ונוטריון

FARAN & CO , LAW OFFICES & NOTAIRE

REUVEN FARAN, ADV & NOTAIRE — ראובן פארן, עורך דין ונוטריון

SHARONA STEINBERG -LIFSHITZ , ADV. — שרונה שטיינברג - ליפשיץ, עורכת דין

בית קורקס, משכית 27 , ת.ד. 12628 הרצליה פיתוח 46733

COREX BLD. 27 MASKIT ST. HERZLIYA PITUACH

TEL: 09-9570888 :טלפון

FAX: 09-9570993 :פקס

E-Mail :rflaw@barak-online.net

02 מאי 2004

לכבוד
הגב' חוה בן ארי
מנהלת בכירה אגף הרכב
משרד התחבורה
ת.ד. 57031
רח' המלאכה 8
תל אביב 61570
ג.נ.,

הנדון : "**שומת" ערך שעות עבודה**

1. בהתאם ל"עקרון השיפוי" חבותו של מבטח הינה לשלם למבוטח תגמולי ביטוח אשר יאפשרו להחזיר את מצב הרכב לקדמותו. עקרון זה חייב להנחות את שמאי הרכב בעת בחינת הנזק.

2. אחד המרכיבים המרכזיים בעלות תיקונו של רכב הינו עלות העבודה במוסך, היינו, מספר השעות הנדרש לתיקון ומחיר כל שעת עבודה.

3. החל מיום 18/12/01 בוטל הפיקוח על מחיר שעת עבודה ומאז , לכאורה, בעל המוסך והוא בלבד, קובע בעניין זה.

4. תכלית הסרת הפיקוח הייתה הרצון לאפשר לענף לפעול בתנאי שוק חופשי אך למרבה הצער דומה כי בהעדר פיקוח ואכיפה ראויים ל"שחקנים" האחרים בשוק זה סופו של כל ואקום להתמלא וביטול הרגולציה מטעם המדינה גרם להופעת **רגולטור חדש מטעם עצמו** - חברות הביטוח באמצעות השמאים.

5. למניעת ספק אבהיר כי מכתבי זה דן אך ורק בעניין מחיר העבודה הגם שהתופעה של החזרת הפיקוח על המחירים דה-פקטו ע"י חברות הביטוח חל באותה מידה גם בעניין החלפים בעקבות הסרת הפיקוח על מחיריהם.

6. מכל מקום, ברי כי משהעניק המחוקק לבעל המוסך את המנדט לקבוע את המחיר לשעת עבודה אין עוד מקום לקביעת מחיר אחיד או שונה ע"י גורם חיצוני כל שהוא. כל בעל מוסך אמור, מצד אחד, לבצע את שיקולי התמחור שלו לפי נתוניו הספציפיים ובכלל זה רמת עובדיו ועלות השכר, סוג ואיכות הציוד, איכות השירות ללקוח וכיוצ"ב ומצד שני לבחון ולאזן את עצמו כל העת ביחס למחיר השוק המקובל ולבצע תיקונים נדרשים - אך הכל ביוזמתו ולפי שיקול דעתו.

7. משמעות הדבר הינה כי משבעל הרכב בחר את המוסך בו יעשה התיקון של רכבו - מתחייב כי עלות שכר העבודה של מוסך זה ירשם אוטומטית בדו"ח השמאי כרכיב קשיח ללא כל שיקול דעת.

8. אלא שלמרבה הצער לא כך המצב בשטח שכן בפועל חברות הביטוח כופות, באמצעות השמאים הנתונים למרותן, הסדר אחר. במסגרת האמורה מופעלות ע"י השמאים, בין השאר, תוכנות שמאות אשר קובעות (גם אם באופציה של ברירת מחדל) באופן שרירותי את מחיר שעת העבודה בהתעלם ממחיר שעת העבודה הקבוע של המוסך הרלבנטי.

9. יתירה מכך – בתוכנות אלו אף נעשה שימוש במונחים עמומים המתכון כגון "מעל לסביר" "מופרז" וכיוצ"ב אשר באמצעותן מרשים לעצמם השמאים כראות עיניהם (למעשה של שולחיהם) , ולהתעלם ממחיר שעת העבודה שנקבע ע"י המוסך.

10. מכאן שעמדת הפתיחה של השמאות אינה, כמתחייב במהלך הנכון והטבעי של הדברים, היינו קבלת המחירון השעתי של המוסך "AS IS " אלא דחייתו בשרירות ודרישה לקביעת ערך אחר לשעת עבודה . והערך האחר, כמה לא מפתיע, הינו תמיד ערך נמוך בהרבה ואשר מנסה לקבוע מחיר אחיד ללא כל התייחסות לפרמטרים השונים של כל מוסך ומוסך. אם זו אינה החזרת "הפיקוח" בדלת האחורית – איני יודע פיקוח מהו.

11. לכך יש להוסיף ולאמר כי שעה שהמחוקק מצא לנכון לשחרר את מחיר שעת העבודה מפיקוח ולתת לכוחות השוק לפעול בעניין זה תפשו חברות הביטוח "טרמפ" על המצב שנוצר ובאמצעות השמאים הן השתלטו על השוק וכופות באמצעות כוחן הבלתי מרוסן מחירים לא ריאליים אשר משרתים רק את חברות הביטוח על חשבון יתר הגורמים הפועלים ואת מטרתן זו משווקות חברות הביטוח באמצעות השמאים.

12. לכאורה, אמנם, יכול בעל הרכב להתנגד לקביעה כפויה זו אך המצב בפועל, מטעמים הידועים לך היטב, לא מאפשר זאת ובפרט כשהמדובר במוסכי הסדר.

13. הנה כי כן, השמאי, אשר חייב לפי הדין לערוך שומה שתשקף באופן אובייקטיבי, אמין ומקצועי את הנזקים שנגרמו לבעל הרכב, מכופף בפועל את שיקול דעתו לתכתיב של מעסיקתו – חברת הביטוח ומתעלם מזכותו של בעל המוסך לקבוע מהי עלות העבודה במוסך שלו והאבסורד זועק לשמים.

14. וחמור מזאת - לא יכול להיות חולק כי "סנדול" המוסך על מחיר נמוך ולא ריאלי של שעת עבודה (והרבה פחות שעות עבודה משנחוץ באמת) טומן בחובו סכנה מוחשית באשר לאיכות התיקון.

15. אמנם הדין מטיל על המנהל המקצועי של המוסך את האחריות לתיקון הרכב ולאיכות התיקון ודברים אלו הובהרו היטב במכתבך אלי מיום 12/11/03 ובכלל זה בהתייחס לאיסור החל על השמאי להנחות את המנהל המקצועי של המוסך על אופן תיקון הרכב. אך ניסיון החיים והכרח לקיים את העסק עלולים להכתיב לבעל המוסך החלטות קשות שיש בהן משום פגיעה באיכות התיקון על כל המשתמע מכך.

16. הניסיון להכתיב למנהל המקצועי את עלות שעת העבודה מהווה, הלכה למעשה גם סוג של התערבות באופן תיקון הרכב, ומשפעולה זו נעשית ע"י השמאי לא מתוך הפעלת שיקול דעתו העצמאי אלא כדי לרצות את שולחתו, הרי שהשמאי פועל בכך גם בניגוד לחובותיו לפי **צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שמאי רכב) תש"מ – 1980** ובניגוד להנחיות הרלבנטיות של "הרשות" ואגב כך אף גורם להחזרת הפיקוח על מחיר שעת העבודה בניגוד לרצון המחוקק.

17. למותר לציין כי הכתבת מחיר השוק של עלות שעות העבודה ע"י חברות הביטוח לא נועד לטובת הצרכן. "החסכון" לא חוזר לכיסו של המבוטח וכל תכליתו אינו אלא מיקסום רווחי חברת הביטוח על חשבון בעלי המוסכים, המבוטחים ותוך עצימת עיניים מהפגיעה בתיקון הבטוח של הרכב.

18. נוכח כל האמור לעיל אבקשך להפעיל סמכותך ולנקוט בכל האמצעים הדרושים כלפי שמאי הרכב למען הבטחת שחרור אמיתי של עלות ערך שעות העבודה מפיקוח חברות הביטוח באמצעות השמאים.

בכבוד רב,

ראובן פארן, עו"ד

העתק: איגוד המוסכים – יו"ר מר דני וולמן
איגוד המוסכים מנכ"ל מר חיים מלאך
פורום התיקון הבטוח- יו"ר מר רונן לוי